

ಹಾಸನದ ವಿಷ್ಣುಸಮುದ್ರ ಕೆರೆ

ನೀರಿಗೆ ಡಿಟರ್ಜೆಂಟ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಕಳೆಗಳಿಗೆ ಟಾನಿಕ್ ಇದ್ದಂತೆ

ಹೂವು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಊರಿಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಉತ್ಸಾಹ ಅವನಲ್ಲಿತ್ತು. ಬಂಕಾಪುರ-ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರ-ಸವಣೂರು-ಗದಗ-ಕುಷ್ಟಗಿ-ಹುನಗುಂದ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ಕೊನೆ ತಲುಪುವವರೆಗೂ ರಸ್ತೆಯಂಚಿನ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಸ್ಯ ಇಲ್ಲೂ ಇದ್ದೇನೆಂದು ನಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆರೇಳು ತಿಂಗಳು 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾವಿರಾರು ಕೆರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಗದಗದ ಶಿರಹಟ್ಟಿಯ ಕುಂದ್ರಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ 'ಕಣಕಿಲ' ಗಿಡವೆಂದ ಈ ಸಸ್ಯವನ್ನು ರಾಯಚೂರಿನವರು 'ರಬ್ಬರ್‌ಗಳ' ಎಂದರು. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಮಗಿಮಾವಿನಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಗಲ್ಲಿ, ಕಾಟ್ರಹಳ್ಳಿಯ ಹೂಗಲ್ಲಿ, ತುಮಕೂರಿನ ಸಿರಿವರದ ಕೊಡಗಿಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಗಣೇಶಕಡ್ಡಿ, ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಪೊಟ್ಟೆಕಡ್ಡಿ, ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಸಗಲ್ಲಿಯೆಂದು ಕಳೆಗಿಡಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಹೆಸರುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಭೂಗತ ಪಾತಕಿಗಳಂತೆ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆರೆ ನುಂಗಿ ಬದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 'ನೋಡಿ ಸರ್, ಇದು ಜಾಸ್ತಿ ನೀರು ಕುಡೀತದೆ. ಇದು ಇದ್ದರೆ ಕೆರೆ ಪೂರ್ತಿ ಒಣಗಿ ಹಾಳಾಗದೆ. ಕೆರೆ ಹೂಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ನೀವು ಇದನ್ನು ತೆಗೆಸ್ಟೇಕು' ಎಂದು ಕಳೆಗಿಡಗಳ ಪೊದೆಯತ್ತ ಮಂಡ್ಯದ ಶಂಕರೇಗೌಡರು ಕೈತೋರಿಸಿದರು. ಅದ್ಯಾವ ಸಸ್ಯವೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇ ನನ್ನ ಡೈವರ್ ಗಿಡ! ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ 'ಭೀಮನಕಡ್ಡಿ' ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿತ್ತು.

ಕೆರೆಯಂಗಳದ 'ಮುಳ್ಳುಮಾರಿ' ಜಾಲಿ

ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಾಲಿ' ಕರುನಾಡ ಕೆರೆಯಂಗಳದ ಮಹಾಕಳೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆರೆ ಸುತ್ತಾಡಿದಾಗ ಚಪ್ಪಲಿಗೆ ಚುಚ್ಚಿದ ಮುಳ್ಳು ಪಾದಕ್ಕೆ ಪಾದಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚಿ ಚಪ್ಪಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ಸದಾ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದೂರದ ಮುಂಬೈಯಿಂದ ಬಂದು ಇದ್ದಲು ತಯಾರಿಸುವ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಾಲಿ ಮಹಾಬೆಳೆಯೂ ಹೌದು. ಯಂತ್ರಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಈ ಗಿಡದ ಬುಡಕಿತ್ತು ಇದ್ದಲು ತಯಾರಿಸಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬದುಕುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೆರೆಯ ಕಳೆ ನಂಬಿವೆ. ಜಾಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಕೆರೆಯ ನೀರೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ತಕರಾರಿದೆ. ಆದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆ ಸುರಿದು ಹತ್ತು ದಿನ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ನೀರು ನಿಂತರೆ ಬೇರು ಕೊಳೆತು ಗಿಡ ಸಾಯುತ್ತದೆ.

ಮುಳ್ಳಿರುವ ಗಿಡಗಳು ಎಷ್ಟೆಂದರೂ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಬಳಸಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಬದುಕುವ ಸೂಚಕವಲ್ಲವೇ? ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಬರದೇ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜಾಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆಯೆಂದರ್ಥ. ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಹೊಳೆ ಆಲೂರಿನ ದಂಡೆಯ ಗಿಡಗಳು ವಾರ ಕಾಲ ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಒಣಗಿದ್ದು ಜಾಲಿಯ ನೀರ ಭಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಕೆರೆಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುವಾಗ 800-1000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕೆರೆಯೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಮೆರಿಕಾದ ಈ